

Ek 7. PYBÜMS Yönergesi ve Skoru

PERME YOĞUN BAKIM ÜNİTESİ MOBİLİTE SKORU YÖNERGESİ

Perme Yoğun Bakım Ünitesi Mobilite Skorunun amacı yoğun bakım ünitesindeki (YBÜ) hastaların belirli bir zamandaki mobilite durumunu değerlendirmektir.

Yazarlar;

1. Mobilite aktivitelerinin, hastanın potansiyel olarak ne yapabileceğine göre DEĞİL, hastanını yaptıklarına göre puanlanmasını,
2. Skorlama formunun mobilite aktiviteleri tamamlandıktan hemen sonradoldurulmasını önermektedirler.

Mental Durum	1. Hastanın yanına gelinmesini takiben uyanıklık	Hasta uyanıklığı yanına gelinmesinin takiben ve puanlayıcıyla ilk temasta gözlemlenir.
	2. Hasta 3 komuttan 2'sini yerine getirebiliyor mu?	Hastadan 3 ardışık komutu gerçekleştirilmesi istenir. Ekstremitelerinde belirgin ve yoğun şekilde zayıflığı olan hastalarda şu komutları öneriyoruz: gözlerini kırıp, dilini çıkar, başını yukarı/aşağı hareket ettir.
Potansiyel Mobilite Bariyerleri	Değerlendirici, mobilite aktiviteleri sırasında her zaman mobiliteye olan potansiyel engellerin varlığını göz önüne almalıdır.	
	3. Hasta mekanik ventilasyon VEYA non-invaziv ventilasyonda mı?	Endotrakeal tüp, trakeostomi veya maske (Non-invasiv Ventilasyon) yoluyla solunum desteğini içerir.
	4. Ağrı	Hasta, mobilite aktiviteleri sırasında herhangi bir zamanda, herhangi bir ağrı hisseder veya hissetmez.
	5. Hastada şunlardan 2 veya daha fazlası vardır	Klinisyen hastayı dikkatlice muayene eder ve hastanın vücuduna bağlı herhangi bir kablo, damaryolu, tüp, kateter ve araçları, kullanımda olmasa bile belirtir. (örn: herhangi bir şeye bağlı olmayan santral venöz kateter, hasta diyalizde değilken bir diyaliz kateteri)
	6. Hastaya herhangi bir serum bağlı mı?	Serum; vazopresörler, inotropikler, insülin, antiaritmik, sadyasyon, antibiyotikler, sıvılar, elektrolit replasmanı, kan transfüzyonu vb. her tür devamlı intravenöz infüzyon olarak düşünülür.

Fonksiyonel Kuvvet	7. Bacaklar	Hastadan, her bir bacağı ayrı ayrı, diz düz olarak yerçekimine karşı kaldırması istenir. Hastanın yaklaşık 20 derecelik kalça fleksiyonu olmalı ve sırtüstü veya yarı yatış pozisyonunda olmalıdır, aksi takdirde puan sıfırdır.
	8. Kollar	Hastadan her bir kolunu ayrı ayrı, dirsek düz olarak, yerçekimine karşı kaldırması istenir. Hastanın en az 45 derecelik omuz fleksiyonu olmalıdır ve hasta sırtüstü veya oturma pozisyonunda olabilir.
Yatak Mobilitesi	9. Sırtüstünden oturmaya geçme	Hastadan yatakta sırtüstü veya yarı yatış pozisyonundan oturma pozisyonuna geçmesi istenir. Hasta görevi başlatamıyorsa, görevi tamamlamak için klinisyen tarafından sözel veya taktik yönlendirmenin yanı sıra fiziksel yardım verilir.
	10. Pozisyon verildikten sonra yatak kenarında statik oturma dengesi	Hasta oturma pozisyonunu alır almaz yardım düzeyi belirlenmelidir.
Transferler	11. Oturma pozisyonundan ayağa kalkma	Hastadan, yatak kenarında, sandalyede, tekerlekli sandalyede veya koltukta oturma pozisyonundan ayağa kalkması istenir.
	12. Pozisyon sağlandıktan sonra statik ayakta durma dengesi	Hasta ayakta duruş pozisyonunu alır almaz yardımın düzeyi belirlenmelidir.
	13. Yataktan sandalyeye VEYA sandalyeden yatağa transfer	Hastadan, yataktan bir sandalyeye, tekerlekli sandalyeye, sedye sandalyesi veya koltuğa geçmesi VEYA bunların herhangi birisinden yatağa geri dönmesi istenir. Hasta hâlihazırda yatak dışındaysa ve yatağa geri dönmediyse aktivite “DEĞERLENDİRİLMEDİ” olarak puanlanmalıdır.

Yürüyüş	14.Yürüyüş	Yürüyüş aktivitesi, bir yürüyüş döngüsünün birçok kez tamamlandığı ardışık ayak hareketleri olarak tanımlanır. Yürüyüş aktivitesi sırasında hasta yürüteç, baston veya diğer yardımcı araçları kullanabilir veya bir yardımcı araç olmaksızın yürür. Yatak yanındaki veya transferler sırasındaki adımları yürüyüş olarak düşünülmemelidir.
Endurans	15.Endurans (oturarak veya ayakta dinlenmedahil, yardımcı araçla veya araçsız, ve gereken yardım düzeyinden bağımsız olarak, 2 dk'da yürünen mesafe)	Hastadan iki dakika boyunca dayanabildiği kadar yürütmesi istenir. "İKİ DAKİKA", klinisyeninkesintisiz iki dakikalık bir süreyi bir saat ileizlemesi olarak tanımlanır. İki dakikada kat edilen toplam mesafe kaydedilir. Yürürken hastanın ihtiyaç duyduğunda ayakta veya oturarakdinlenme araları vermesine izin verilir. Her türlü dinlenme arası 2 dakikalık periyoda dâhil edilmelidir.

Tüm hakları Houston Methodist Hastanesine aittir.

©2014 Houston MethodistHospital

PERME YBÜ MOBİLİTE SKORU

Değerlendiricinin adı:

YBÜ yatağı:

Sayfa 1	Hastanın adı veya dosya numarası:	Tarih:	Saat:
MENTAL DURUM Maksimum puan = 3	1. Yanına gelinmesini takiben uyanıklık Tepkisiz = 0 Letarjik = 1 Uyanık = 2		
	2. Hasta 3 komuttan 2'sini yerine getirebiliyor mu? Hayır = 0 Evet = 1		
POTANSİYEL MOBİLİTE BARIYERLERİ Maksimum puan = 4 *Hasta ile ilk karşılaşmada veya mobilite müdahaleleri sırasında herhangi bir zamanda	3. Hasta mekanik ventilasyon VEYA non-invaziv ventilasyonda mı? Evet = 0 Hayır = 1		
	4. Ağrı * Belirlenemez veya hasta ağrısının olduğunu belirtir = 0 Ağrı yok = 1		
	5. Hasta şunlardan 2 veya daha fazlası var: * (daire içine al) Ek oksijen cihazı, Foley kateteri, ETT, Trakeostomi, Santral kateter, Periferik IV, Arterial kateter, Diyaliz kateteri, PICC, PEG, PEJ, Nazogastrik tüp, Göğüs tüpü, Geçici kalp pili, Pulmoner arter kateteri, Epidural PCA, IABP, LVAD, CRRT, Ventrikülostomi, Lomber dren, Yara VAC veya Diğer. Evet = 0 Hayır = 1		
	6. Hastaya herhangi bir serum bağlı mı? * (Devamlı intravenöz infüzyon: Vazopresörler, İnotropikler, İnsülin, Anti-aritmik, Sedasyon, Antibiyotikler, Sıvılar, Elektrolit replasmanı, Kan transfüzyonları vb.) Evet = 0 Hayır = 1		
FONKSİYONEL KUVVET Maksimum puan = 4	7. Bacaklar – Hasta bacağına <i>dizi düzken</i> yerçekimine karşı yaklaşık 20 derece kaldırabiliyor mu? Hayır = 0 Evet = 1	Sol	Sağ
	8. Kollar – hasta kolunu <i>dirseği düzken</i> yerçekimine karşı yaklaşık 45 derece kaldırabiliyor mu?	Sol	Sağ

Hayır = 0		
Evet = 1		

ETT-Endotrakeal tüp, PICC-Periferik yerleşimli santral kateter, PEG-Perkutan Endoskopik Gastrostomi, PEJ-Perkutan Endoskopik Jejunostomi, Epidural PCA-Epidural Hasta-kontrollü analjezi, IABP-Intra-Aortik Balon Pompası, LVAD-Sol Ventrikül Destek Cihazı, CRRT-Devamlı Renal Replasman Terapileri, Yara VAC - Yara Vakum-Yardımlı Kapatma

Tüm hakları Houston Methodist Hastanesine aittir.

©2014 Houston Methodist Hospital

Sayfa 2		
YATAK MOBİLİTESİ Maksimum puan = 6	9. Sırtüstünden oturmaya geçme Değerlendirilmedi VEYA Tam yardım (<%25) = 0 Maksimum yardım (%25-50) = 1 Orta düzeyde yardım (%50-75) = 2 Minimum yardım (>%75) VEYA Gözetim= 3	
	10. Pozisyon sağlandığında yatak kenarında oturma dengesi Değerlendirilmedi VEYA Tam yardım (<%25) = 0 Maksimum yardım (%25-50) = 1 Orta düzeyde yardım (%50-75) = 2 Minimum yardım (>%75) VEYA Gözetim= 3	
TRANSFERLER Maksimum puan = 9	11. Oturma pozisyonundan ayağa kalkma Değerlendirilmedi VEYA Tam yardım (<%25) = 0 Maksimum yardım (%25-50) = 1 Orta düzeyde yardım (%50-75) = 2 Minimum yardım (>%75) VEYA Gözetim= 3	
	12. Ayakta duruş pozisyonu sağlandığında statik ayakta duruş dengesi Değerlendirilmedi VEYA Tam yardım (<%25) = 0 Maksimum yardım (%25-50) = 1 Orta düzeyde yardım (%50-75) = 2 Minimum yardım (>%75) VEYA Gözetim= 3	
	13. Yataktan sandalyeye VEYA sandalyeden yatağa transfer Değerlendirilmedi VEYA Tam yardım (<%25) = 0 Maksimum yardım (%25-50) = 1 Orta düzeyde yardım (%50-75) = 2 Minimum yardım (>%75) VEYA Gözetim= 3	
YÜRÜYÜŞ Maksimum puan = 3	14. Yürüyüş Değerlendirilmedi VEYA Tam yardım (<%25) = 0 Maksimum yardım (%25-50) = 1 Orta düzeyde yardım (%50-75) = 2 Minimum yardım (>%75) VEYA Gözetim= 3	
ENDURANS Maksimum puan = 3	15. Endurans: yardım seviyesinden bağımsız olarak dinlenme araları (oturarak veya	

	ayakta) dâhil, yardımcı araçla veya araçsız, 2 dakikada yürünen mesafe. Yürüyemiyor veya Değerlendirilmedi = 0 1.5-15 m mesafe = 1 16-30 m mesafe = 2 >30m = 3	
MAKSİMUM SKOR = 32	TOPLAM SKOR	

YORUMLAR:

**Tüm hakları Houston Methodist Hastanesine aittir.
©2014 Houston MethodistHospital**

